

NOORUS.

N° 2.

October.

1915.

1842

FOOD K. 1842
ARHIVMUSEUM
PEDAGOGICKA

Mälestusens.

La elus õige rada wali,
mis sisab kindlalt kõin'mata,
iht tõsist pilti ette maali,
mis näha võid sa laitmata.

Ka ära usu kõigi juttu
ja jäta nad kõin kuulmata,
nad kaovad ~~kaovad~~ ⁿⁱⁱ kõin väga ruttu
jää nende wasta kõinmata.

Kui ikka kindlalt sisad sa,
siis õnne sagedaste leiad
ja rõemuga võid ütelda:
„Oh ilm, mind hukata sa piüad,
kuid korda oneti se sul ei lää.”

— v.

Hämarikus.

Mu toas valitseb üks imeline looduse võim, mis pimestab silmade waadet. Üksinduses istun ma, — nätt pia alla toetas. Ma waatan üksisilmi seina peale, kus kohitawad pildid rippuwad, — tunnen nagu oleks ma nende keskel ja wõitleks mere lainetes, hirmsas tormis! Silmad tumestawad hämarikus, — mõtted rändawad mägedel.

Jään uinuma... Mu silmades wõlvendab unekuju, ning keegi nagu sosistaks mu kõrwa salasunnil...

L. E.

Maru.

Tina pilwed mustawad taewa telgil. Ohk on tihe, ränk ja lümmastaw... Midagi on ärewusel, midagi on tulemas... Kuula, kuidas tuuletat wistab, ta kujutab kurba looduse saatust!... Kuula kuidas hobud rahutult tampiwad ja lehmad ammuwad. Kõik on ärruul ja kardetaw. Teas nagu talitseb midagi kohutawat, — raskus ei anna mahti, süda on rahutu!...

Waata kuidas metsad müharwad... Puud praksudes murduwad... Laine turjal möllab maru, ning pillub wahtu kõrgel. Narmel hõljub ruskis, armuta tormab tuul, ja wiiks kas wõi kõik looduse wäed enesega ähes. Lõual tormab ta nurmedelt hoonete kallale, ja missugune kole maru pääseb nüüd lahti! Ta lõhub ja kallab praksudes natuste nurkadel. Kõledalt truksuwad südame löögid, nagu marugi mis mässab laine rinnal...

L. E.

Noorus.

Noorus, noorus! Sina valgustad, kui tõusev päike, kõike ilma oma rõõmu valgusega. Läbi sinu hommikuse, täis fantasiat, uduloori näeb noormees, sinu riiki astudes, elu tema täielise kenaduse, hiilguse ja pühadusega. Süda peksab, veri mässab ja jõuetus täidab rinda...

Jäägu noored ikka noorteks, las' nad tormata wägitegurid maailmas korda saatma, täitnu nende rinda rõõmu ja armastuse tunne, walagu nad rõõmu ja, kui tarwis ka, kurbuse pisaraid. Ning, kes kord rõõmu on maitunud, ei unusta seda aega iialgi... Ärge laske oma noorust mööda minna: õnnelik see kes oma hinge noorust veel vanul päiwiilgi alles suudab hoida, kes hingel' kiwineda ei lase...

Noorus olgu õnnistatud !

Wene keelest — er. —

Esimene lumesõda.

Õhta kui ma magama heitsin oli maa kõik veel paljas. Kui suur oli hommikul üles ärgates minu imestus, kui ma maad walge lumekasusega nägin olervat kaetud. Poisid olid isegi juba suure lumemehe walmis teinud; karmal oli sigar suur ja näitas witsakimpuga meie poole. Warsti algas ka lumesõda: kogusime poisid kokku, jagasime poolteks ja siis hakkasime lumest „kindlusi“ ehitama. Kui nad walmis olid, algas sõda pääle. Meie poisid jooksivad „waenlase kindluse“ pääle tormi, kuid „waenlane“ külvab meid „granadi“ ja „kuulide“ tulega üle ja meie pidime oma

„kindluse“ sisse taganema. Mõnel „haarvatul“ jooksis ninast verd, mõnel olid silmad, mõnel kõrvad lund täis j. n. c. Meie valmistasime ennast ja tegime me „kõnnijooksu vaenlase kindluse“ päale. Teekord võtsime „vaenlase kindluse“ ära ja mõne poisil veel wangi kes üle jäid, jooksiwad ära kaugemale. Mõned tegime lumesõjale lõpu ja „sõjamehed“ läksid laiali

- nr.

Täht.

Kõrgelt taerast wainult waatab
alla kaunis tähene.

Helendarwaid kiiri saadab
walgustuseks ilmale.

Täht kui tahaks meile hüüda,
hüüda iga ühele:

„Wõtne walgust, tarkust püüda
hädusega hiilgaga.“

(Lastelehest)

- Id. -

Tali.

Tali on oma suhkrurvalge habeme maha lastanud ja külma pojad tööle kutsunud, et vallatu vaenlase wagenid oma habemesse matta ja neid igawese unele saata ja läbi mülgaste ja soode põgenema sundida...

Tali on ka meie noortele spordimeestele rõõmiks, kes nussadega ja saanidega linnmägedelt alla lastavad, ja kui külm oma kefiga veel weepinda vastu lööb ja teda jääpeugliks muundab, siis on meie noortel nautte waba ja lõbu laialt. Kus täna wesi suliseb, seal on homme läikiv jää. Ja kui väikesed külmapõrninad liig wallatuse lähewad, siis lastakse ta neid päikese kiirteel kustutada.

„Noorusel“ ei ole sarnane talwe tulek küll wist mitte päris meelt mõõda, sest paljudel, kel täna suled käes, on homme juba nissud all. Sellepärast ärgegi ärge unustagegi ja mõtet päha jätkema, waid pange paberile ja wiige „Noorusele“.

Ennalt on küll see talw nii luulelik kena, kuid mõne kuu pärast ei meeldi ta enam paljudel, kes igatsusega kewade tulekut ja sellele järgnewat suwewaheaga ootawad.

-H-N.

Wenelane - saksa kindral.

Wenemaa päälinnas ehitati suur wõerastemaja, kus teenijateks enamasti sakslased olid. Muidugi oli ka wenelasi ja eestlasi, kuid vähemal arvul.

Mihkel ehk Miksu, nii kutsusid teda teised teenijad (Mihkel oli üks eesti teenija eelpoolnimetatud wõerastemajas) oli poisimees, kuid mõne aasta pärast wõttis ta Anna, kes wõerastemajas alamaid inimesi passis, omale naieseks.

Nad elasivad õnnelikult, kuid pärast, kui Mihkel kelneriks tõsteti, hakkas ta purjutama. Ta asi läks viimaks nii kaugele, et Mihkel joomise pärast ametist lahti lasti. Ugalt poolt, kuhu aga Mihkel teenima hakkas aeti ta ära ja viimaks ei jäänud tal muud järele, kui hakkas ühe väikese kõrtsi teenijaks. Lõalgi ei õnnistanud tal: ühel päeval, kui kõrtsi hulka jõudinuid kokku tuli, läksid nad Mihkliga tüliks ja tüli lõppes sellega, et Mihkel ve-
rise pääga haigemajasse viidi. Haigemajas hakkas Mihkel ruttu paranema, kuid kange vihastamise järele muutus ta seisukord pahemaks ja ta surus ära. Anna jäi leseks ja ta läks päälinna võerastemajasse, kus ta tüdrukute põlvus teenis, tagasi. Lõal tead-
sid kõik et ta aus ja hoolas inimene on ja ta ülendadi kõrgemate
isikute teenijaks.

Ühel päeval tuli sinna võerastemajasse üks saksa hert-
sog. Uskord, jalutamast kodu tulles, käskis hertsog omale kõige
parimat viina tulla. Kui Anna seda otsima läks, saatis hert-
sog oma adjutandi Annale järele ja see soovistas midagi, mille pääle
Anna jaatavalt vastas.

Mõni aeg pääle selle, kui hertsog ära „nach Vaterland“ sõi-
tis, ründis Annale poeg, mis väga hertsogiga ühte nägu oli. Kui
poiss kaastaseks sai, pani tulla ta ühte saksa kooli. Kui hoo-
las poiss selle lõpetas, sõitis ta saksamaale, kus ta edasi õppis.
Lõal sai ta hertsogi pojaga tuttavaks ja kui ta alles ülikoo-
lis õppis, arvasid inimesed, et ta hertsogi sugulane on, ja wõt-
sid teda nähes mütsid pääst maha.

Waheajal oli Anna ära murud ja Anton (nõnda oli
poisi nimi) kirjutas oma sugulastele kirja, viimaks enam
sugugi. Kui sugulased tema üle saksamaalt teateid pärisid,

wartati neile et saksamaal sarnast wene alamast ei ela. Kõik
olid arwamisel et ta juba ära on surinud. Kuid surinud ei ol-
nud ta mitte, waid ta oli saksa alamaks hakkunud ja hert-
sogi aujärjepärija (püeg) tunnistas ta oma sugulaseks. Kii tõu-
sis Anton õige kõrgele ja ta on praegugi saksamaal kindral
ja wõitleb Lääne wäerinna, sest oma wendade (wenelaste)
wasta ei taha ta sõdida.

Kiwiisi sai wahest wene wõerastemaja teenija pojast saksa
kindral

Wene keelest: Ramle

Namskup.

Noorus.

Noorus, noorus, sind ma ihkan,

sind ma icki mäletan

wanadust ja muet wiikan

lapsepõlwe armastan.

Kui weel lapse põlwes mina

tare taga mängisin;

wanaasta õhtul tina

külma wette walasin,

siis ei tundnud mina muet,

ega ku raskusi.

Päewad lääwad,

aastad kaowad

nätte jõuab wanadus,

mõttes aga mölgub noorus;

ei ma teda unista!

Esimene lumi.

Oli sügis. Külma põhjatuul puhus hulgana kollaseid lehti puredelt maha ja sundis lilleroosi talve unele jääma. Kõndega ühes kadus ka ilus loodus. Ka inimesed jäiwad kuremaks. Ühe suure metsa ääres seisis üks väike hall majake, korstan oli tal wiltu wajunud, ja seinad lõhesid täis. Gäält tuli üks wanake wälja, istus ukse lähel ja waatas mõtetes oma ette. Tema nägu oli kortsus ja tema kurevast näost wõis lugeda, et ta palju kannatanud oli. Miks oli ta siis nõnda kurb? Tema armsam poeg oli juba mitme aasta eest ära kadunud ja naine, kes ennegi juba pöödur oli, selle suwe läbi hauda läinud. Ta oles ei tea kui kauge ~~lähel~~ mõtetes istunud, kui korraga mitte üks walge ilus lumehelberene tema kae peale ei oles tuhund, sest wahepeäl oli lund sadama hakkanud.

Wanake waatas imestades üles, pikka aja järele hüüdis ta rõõmsalt: „Esimene lumi!“ Kuid warsti kadus rõõmus lõige ta silmist, sest lumi tuletas ju külma meelde, mis ta talwel pidi kannatama. Ta läks tagasi majasse. Oli juba pimedaks läinud. Korraga koputati ukse peale ja sisse astus uhkes riides isand.

Kui wanake wõerastades pea üles tõstis, hüüdis wõõras imestades: „Kas sa mind ei tunne, ma olen ju sinu poeg!“ 19 aasta eest eksisin ma siin suures metsas ära, saäl juhtusin ma ühe härraga kokku, see wõttis mind enese juurde ja koolitas mind.

„Nüüd on aga mul ise oma koht ja ma tuln sind, isa, oma juurde wiima.“ Wanake läks rõõmuga oma pojaga kaasa. Ta ei elanud mitte kaua, warsti läks ta siit ka-

duvast kurjast ilmast igarvesse rahusse.

-2-2.

Käbi ei nukku kammust kaugele.

Seda Eesti vanasõna võime täiesti põhjendatult lugeda, kui seda lähemalt järele vaadata. Meie näeme, et noortel tõesti nende vanematega väga palju sarnadust on. Inimeste, loomade ja lindude juures on see isäransis tähelepandav. Seda sarnadust võime meie niikasti välismuses, kui ka iseloomus märgata. On isa kas väga äviline, varastab ehk joob, on pojad tihti neetsamad nõrkused, ehk on jälle vanemad haiglad ja põdurad, on lapsed samasugused. Loomad päriwad oma sünnitajalt kas värvi ehk mõned muud omadused. Lindude juures on lugu samasugune. Lina juure võiks ühe näituse tuua. Ühes küla waistemajas elas üks vanamees oma naisega. Tal oli enne sellesamas külas ühe peremehe maa peal saun, kus ta oma naise ja ühe lapsega ses elas. Laps suri neil varsti ära. Peale selle hakkas mees jooma ja läks sellega viimaks niikaugele, et pidi sauna ära müüma. Siis asusivad nad waistemajasse. Et wiina jaoks raha saada, hakkas ta warastama. Waistemajas sündis neil poeg. Viimaks pidi mees oma warguste eest wangi minema. Naine suri ka selle järele warsti. Poeg anti kasvatusemajasse. Ehk teda seal küll auusasti elama õpetati, oli tal siiski raske neist halvadest omadustest lahti saada, mis ta isalt oli pärandanud.

„Puer.”

thnus.

Malemängu ülesleidja, keegi persialane, istus tee ääres ja mängis ümberinda malet. Sel ajal tuli seda teed mööda preester. Preester inestas

wāga, et üksinda mängida saab ja päris mängija näest järele, kellega ta mängib. See vastas, et ta Humalaga 10 dukati peale mängib.

— „Kui sa kaotad, kellele sa siis raha maksad?“ küsis preester.

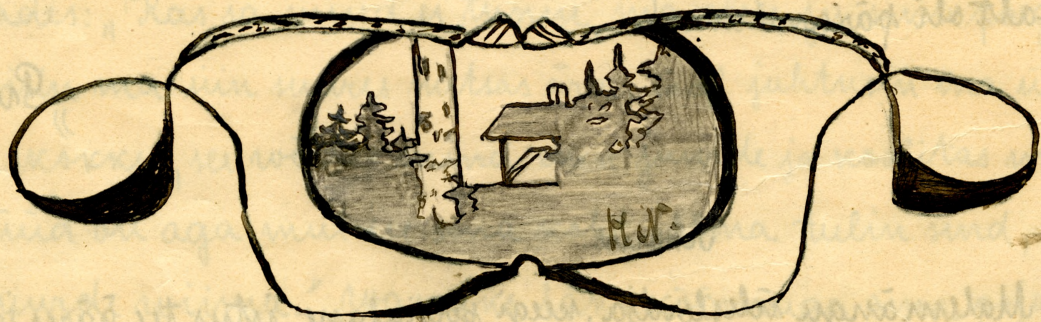
— „Kellele, kes kõige enne siia tuleb,“ vastas mängija.

Warsti lõppes mäng ja persialane kaotas. Et preester sel ajal alles saäl oli siis pidi ta 10 dukatit preestrile maksma. Preester laskis raha häämeelega tasku libiseda ja sammus edasi.

Pea jäi ta uisatama ja waatas taha; imeks nägi ta et mees uueste mängima on hakanud. Ta pööris ümber ja läks mängija juurde tagasi, lootes, et mängija jälle kaotab.

Warsti lõpetas mees mängu ja ütles, et ta Humalaga 100 dukati peale mänginud; tema võitnud ja esimene kes siia tuleb peab minule raha wälja maksma. Püha mees kohmetas ära ja läks ruttu minema, ilma et ta persialasele kopikatgi oleks maksnud.

Wene keelest: Hamle Namskup.

Ojane.

Ojane ne uoolab
läbi metsade,
oma wett ta saadab
läbi soode.

Kiiresti ta tõttab

Emajõe

kus ta rahul uimub

uue rahuse

Oja ääres kasvab

kena wõsastik.

Linnukene laulab:

Ta on õnnelik,

et kord jälle jõudnud

kode tagasi,

mere tagast jõudnud.

siia wagu.

— vi. —

Laupäev. Warsti on õhtu, mida töölised juba ammu
pikkisilmil on oodanud, sest täna saavad nad oma palga-
naturese kätte ja võivad rõõmuga oma riiskentele pugeda,
teades, et neil homme tarvis ei ole tööle minna.

Gehneideri mütsi poes valitseb ka see rõõmus tunne, iseäranis
noorte õpipoiste seas. Pikk neljateismüümne aastane, lahtise nõi ja
silmadega, Rundi Duttas ka mütside puhastamisega, et õhtuks
lõpule jõuda. Wilhelm Gehneider oli täna naisega kodus wist
tülitsenud, sellepärast oli ta ka äris vihane ja armastas iga wäi-
ksema kui asja pärast tülitseda. Kõik kuulsid, kuidas sakslane
(Gehneider oli rahwuse poolest sakslane) wene keeles pahandas.

— Waata, muide ta wenekeelt ei mõista, aga kui tarwis paham-
dada, siis ei ole sõnadel enam aru ega otsa, rääkisid ullid isekesis.

— Kuule sina kelm, käratab ta ja jookseb arsinaga Eedi kallale,

— sina lurjus! Mis sa teed! Teie keegi ei mõtle ega heida mu
rahakoti ^a ¹ armu päale!

Gehneideri näsi wärises vihast, silmad olid punni, et kui
wähjal ja arsin tõusis löögi tarwis kõrgelt.

— Rundi, mis sa sääl tasku topid! Ke on kallis nahn,
tema palju maksab!

— Oodake mul! kisendas jälle Gehneider, — teie minne kaup
warastab! Ma teile näitab!

Eedi waatab oma kelmide silmadega üles ja naeratab, sest
tal on kõwasti minni mässitud kalli naha ja riide tükiel taskus,

¹⁾ Tõlkija on lubanud enesele mõned nimed ümber muuta.

mida ta homme nävatses ära minna. Teises taskus kõliseravad rahad, mis ta minerval pühapäeval niisamasuguste naha tik-
kikestest sai. Ja väikese Eedi süda tussub rõõmust, et ta omelt
kavalalt sakslast nõõrida sai.

— Kodu! Kodu! kõlab heledalt magasinis ja Ruudi jookset
kõigest jõust linna mulitsaid mööda alervi poole, kus tema
kodu on ja külmas keldris teda, tema näljane pere ootab.

Ta jõudis alles hilja kodu, sest tee oli pikk. Kodus magasid
juba kõik, kuskegi sai. Unised pääd tõusesid üles kui ta uksest
sisse astus, pärast küsis Asane ema hääl:

— Eedi, sina?

— Mina jah, mammake...

Ka Eedi pugus ruttu põranda pääle valmistatud asemele, tasakesi
wenda ääre poole lükkates.

Tärgmisel hommikul nägid lapsed, oma unised silmi lahti
ajades, põrandal Eedid, kes alles magas. Nad ronisid kõik tema
juurde, tõmbasid teda juurist ja katsusid oma käenestega tema
silmi lahti teha.

— Eedi-u-u! helises tema kõrva hele kolmeaastase Kata
hääl.

— Eedi-u-u! kordas Peta ja tema järel väike Kusti.

Mudilased ronisid kõik Eedi palitu alla ja naersid end
kerase kiskudes, kuidas hall hinge aur üles tõusis.

Hall hommik waatas keldrisse, kus tänaüks (pühapäevaks)
kõik korraldatud oli: põrand oli puhtaks pestud ja tahkumis
natuke kohvi keedetud. Pire istus ainukesel wildanul laua
ümber; kohvile kutsuti ka kõrwaleoleva keldri Galus. Kuuma
ja musta kohvi rüüpidel oli see väike kogu inimesi õnnelik,

et neil nädalas võimalik oli kohvilaua ümber seos
olla ja et neil ka lõunaks midagi süüa oli.

Täna on ju pühapäev; isa ei tööta; tema haamer ei kolgi
saapa talda vastu; vanem õde Alma on ka puhkamaad riided
selga pannud, juunud ära kannunud ja valas kohvi; päale
kohvi jutustas ta midagi Galmele, kes teda huvitusega kuulab
ja ema, kes säälsamas oli, naeratas Alma juttu üle.

— Aga millal ka minule juurde lisatakse? ütles Alma ni-
siwalt, — ma astan ju sagedaste mammale turu päält saapaid...

Alma ruttas kõiki oma mõtteid oma sõbrana Galmele
arvaldama; tema valge, läikivate silmadega, nägu muutus
ved valgemaks, palgele ilmusid naks helepunast täppi ja
nättega rinnust kinni haarates, hakkas ta rängaste kõhima.
Ta pani taskuräti sisse juurde ja selle päale tekkisid naks verist
plekki. Nüüd hakkas tal häbi ja ta pitis rästi ruttu tasku. Na-
ture puhates rääkis ta edasi:

— Meie vabrikant on päris millioner, kuid, Gumalale tänu,
ka meid ei ole ta ära unustanud. Lastele seadis ta maksuta ko-
oli sisse, arst on prii, isegi teatri laskis ehitada, kus meile nüüd
maksuta näitemängu mängitakse...

— Aga teil, nagu kuulda, jäärivad paljud haigeks, rää-
kis Galme wahel.

— Muidugi jäärivad, aga kus siis ei jää? Tegus vabrikus
jääb oma jagu

— Aga arst?

Alma naeratas.

— Aga arst! Arstist ei ole meil midagi kasu; mõnda ro-
hitnudassgi, aga mis see aitab: surm tuleb isegi. Arst räägib:

— ärge käige iga päev tööle, käige üle päeva... räägitakse ka, et haigused rābalatest tulenevad (Alma töötas paberivabrikus, rābalate kallal)... rābalad olivad mustad ja lastavad hakkajaid haigusi laiali... aga hakkajate haiguste vastu ei saa arst midagi parata... Teistes vabrikutes ei ole ju rābalaid, aga asi ei ole parem meguigi.

— Kas vabrikant siis ei tea, et teie hakkajate haiguste kätte surete, nõudis Galine.

Alma hakkas naerma.

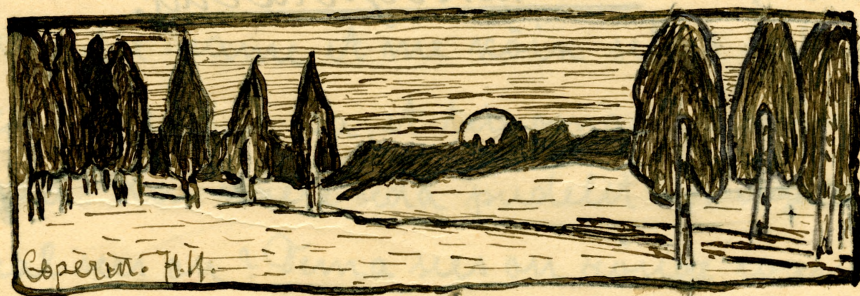
— Kust ta siis kõini peensusi teab? Ta peab ju ka oma kasu silmas pidama; rābalate puhastamine tuleb, nagu räägitakse, kallist maksma.

Mõlemad neid jäid mõtlema.

Rundi hiilgas kõin päev selle rõõmuliku tundeaga, mis tal iga kord omaste seas viibides oli. Ka laste näod olid täna naerulised. Kõinide hingede pääl valitses wainus ja rõõm.

Lärgneb.

Wene keelst: „Discipulus“

Copierin. H. H.

Lulitaja.

Kas tunned meest, kes õhtu hilja
weel lüua ääres higistab.
ja wäsimatalt waimu wilja
postpaberile paigutab?

Kas tunned meest, kes tõmbab kella-
kus ajalehe toimetust,
kuul lootusest astub wälja
mäes waene waimu sünnitus?

Kas tunned meest, kes kopik naelast
sai poodis lülituse eest?

Küüd rõõmus meel, tal on waerwast
ta tänab helled poemeist.

Yaksa keelest: Hamle Kamsuup.

Laul ei ole mitte, nagu autor teatab, saksa keelest
tõlgitud, waid weel pahem, ta on „Koidulast“ süüta
rombel” maharirjutatud.

Rõugete valitseja.

1836 aastal oli üks Amerika fort, mis Dakota indianlaste maal ehitatud oli, punanahksete poolt ümber piiratud. Fordi kaitserwägi oli wäikene, indianlasi oli aga väga palju. Nad asusid rahulikult fordi ümber wõidus walgete üle kindlad olles, keda nad nälgutamisega tahtsid ära wõita. Walgetel said wäga palju püssirohu, kuulide ja söögi tagawarad otsa. Oli ainult üks võimalus olemas, kas nälga surra ehk meeldis wäljatrüggimine teha, kus kõik oleks surma saanud. Kuid ennast punanahksetele wangi anda oleks ka mõttetu olnud, sest et nad, nii kui nii, mitte kellegi peale hakanud ei oleks ja peale selle oleks nad veel neid piinanud. Glückatus näis möödapääsemata olevat, kuid fordi komandant, wana sõjamees, kellele indianlaste kummed tuttawad olid, mõtles kawaluse wälja, mis terve kaitserwäe ära peastis. Tema juures olid wangis kaks punanahkset sõjameest. Ta kutsus nad enda juure, näitas neile kõrwasti kinnipandud ja ümbermässitud pudelid ja ütles: „Meil on kõik tagawarad otsas, meil ei ole midagi süüa, aga millegiga ennast kaitsta. Wäga algame me teiega wiimast lahingut. Me teame et me kõik selles lahingus otsa saame, kuid teadke ka, et teie omadest mitte ükski elusse ei jää. Kas näete seda pudelit?.. Aga kas te teate ka, mis seal sees on? Tema sees on rõuge waim. Lahinguga ajal teiega teen ma ka katri, surma waim wa-

bastab ennast ja lööb teid kõiki maha. Te olete vabad. Write
omade juure minna ja neile edasianda, mis ma teile üt-
lesin. Kui nad tõna, päinse loojaminekuni, fordi juu-
rest ära ei lähe, siis teadku et nad kõik ota saavad!" Et
sellest karvatusist aru saada, peab teadma, et amerika
suguharud rõngid üle kõige maailmas kardavad. Pu-
nanahksed on vahuvad, ~~nad põlgavad surma~~, nad
ei karda mitte lahingus surma, tema eest pärast sur-
ma kõiksuguseid õndsusi oodates; kuid surm haigusest
hirmutab neid nii kui igavene hukatus. Rõnged mõl-
lavad hirmsaste Amerikas; punanahksed teavad
teda muistsest ajast saadik¹⁾ ja sõna tõsisel mõttes vä-
riseda tema ees, ta hirmsat külgehaakavust tunda sa-
ades. Kui mõnes indianlaste külas rõnged ilmsile tu-
lervad, jooksevad kõik laiali, saatuse hoolde jättes
haiged, lapsi ja surejaid. Selle peale lootiski fordi
ülem, ja tema karvatus-läks täide. Kui kaks wangi

¹⁾ Autor on siinkohal natuke eksinud, sest rõnge haigust
ei tuntud Amerikas mitte muinasajal, wai alles XVI
aastasajal wiisid europlassed, Amerikasse elama asudes,
selle koleda ja laastawa haudi kaasa, mis harimata
indianlaste seas muudugi palju tööd leidis.

Toimetuse Aüh.

fordist wälja olid lastud ja omade senka ilmunud, juttus-
tarid nad kohe neile pudelist rõugete wainuga. Nende teade
awaldas wapustarwad mõju. Indianlaste laager wõttis en-
nast üles ja päikese loojamineks ei olnud punanahkseid
nähaagi. Kawal fordi juhataja, kelle käes pudel rõugete
wainuga oli, sai indianlaste juures miinasjutulise ku-
ulsuse: punanahksed kutsusiwad teda «rõugete walitsejaks».

Wene keelest: E. M. A.

Linnukeste muwelaps.

Ükskord elas wäga häa südamega waenelaps. Wa-
nemad oliwad temal annu surinud. Nemad oliwad waesed
inimesed, tegiwad tööd ja teenisiwad endale muu waewa-
ga igapäewast leiba, nõnda et tütarlaps wähesse haridusega
jõi. Onnests leidis üks abielupaar, kes selle waeselapse ene-
sele wõtsid üles kaswatada. Nemad astiswad korrali-
kud riided temale selga, pandiswad kooli, ja kui tütar-
laps kooli ära lõpetas, hakkas ta teenima. Ta sai häa ko-
ha sakste juure. Talwel elas ta ühes sakstega linnas, su-
weks sõitis maale survitama. Nende survituskoht
oli ilusa koha pääl-jõe kaldal, kena metsa ääres.
Yääl imbruses oli ka wäga palju lindusid, kes teda

oma lauluga iga hõnniku üles ärataid. Tema oli suur loomade ja lindude armastaja. Ta tundis lindude vastu juuba lapsest saadik armastust ja söötis neid tihti. Esiti viskaski ta ikka lindudele sööki hoovi pääle, sest linnud ei julgenud ligidale tulla. Pärast poole harjusid linnud ära ja tuluvad akna pääle, pärast tuppa ja lõpuks isegi pesu pääle. Ühel ilusal suvisel hommikul kui linnud jälle akna pääle tulid sööki otsima, ei näinud nad oma söötjat enam. Uest ta oli nurnud. Linnukesed käisid kümmede kaupa akna juure, aga kui nad kedagi ei näinud, lendasid nad kurva meelega tagasi. Ta nõnda ei annud pääle tema mitte keegi enam lindutele süüa. Nõnda oli siis lindudel ka üks murelaps, nimelt see noor mees.

—ur.

Surve õhtu.

Õhtu päike maha wajun'd

puude taha ära kadun'd.

Õpik laulu lausutab,

kõike ilma rõõmustab.

Nalukiir ikka ümber lendab

omale ta toitu korjab.

Õokull aga hoigab, häälib

hiiredelt ta elu rõõvib.

Tasa punde orste päält

kunuldub linnukeste häält.

Immesed puhkavad,

rahuliste hingavad.

Glommikul, kui ärkavad

põllu pääle tõttavad,

kus nad tööle hakkavad:

wilja kokku panewad.

Sügis.

Hurb waade jääb sinust järele, sügis. Tule tagasi!.. Armas on waadelda sinu jumalaga jätkvad iludust, sinu lullerikast metsa. Tule tagasi!.. Ma kõnniks heameelega sinu iluduserikkas punde wihus, tahaks kuulata sinu kolletanud lehtede linnamuttu, ja purpurisullakarwa pun latwade kohinat, ning kuivunud oksade praksunmist. Armas on waadelda sinu sini-halli lainerarnast taewast ning niidetud põldude kuju.

Jään seisatama; kuulatan lindude laulu, ning wali tuule lahkumist. Kuula! see kuulutaks nagu kurba talwe saatust!..

Ära mine meist kaugele, sügis!
Tule tagasi!..

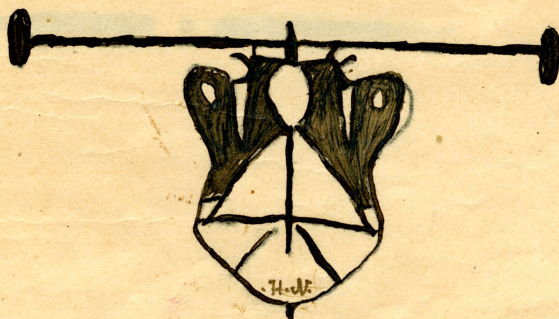
. L. E.

Wäike palve.

Austatud kaastöölised! Ma tänan teid lahkest töödest, millega teie meie ettevõtet olete toetanud. Mõned on kaastööd õige rohkel mõdul meile muretsenud, kuna mõned ainult

ühesest nõrgast tööksest küllalt aruavad olavad,
ehk koguni paremaks aruavad meie ettevõtte
vastu „vabapöletuks“ jääda. Meile kes meid lahkelt
on toetanud aruvaldan ma südamliku tänu ja
loodan, et nad tulevikus niisama saavad mind
toetama, kuna meile, kes nii vähe meile abi
annavad, soovin ma, et nad hoolsamini tööle
hakkasivad ja oma aega mitte ilmaaegu väi-
kesti, nõrkade tõlgete kallal ära ei viidaks, vaid
rohkem algupäraseid töid looks, sest need on poll-
i suurema väärtusega, kui tõlked. Muidugi võib
ka tõlkida, kuid siis peab tõlgitaro töö sisukam
olema. Ka palun ma, et kaastöölised oma
tööd paremini välja töötaks, ja puhtamalt
rõõmuga kirjutas, sest nende on toimeetus töö-
de parandamisega liiga koormatud ja nõuab
korrigerijalt (parandajalt) võimaluse suure-
mal määral kaastööd teha.

Austusega: Al. Johanson.

Taadine.

Hõbe-hallid juuksed katsid taadi pääd,
vanadusest temal värised käed.

Tema näo jooni kätis tõsidus,
siiski lahkest silmist säras armastus.

Ahju kõrval tema istus pingi pääl,
oma piibunoru toppis-toppis sääl.

Taadikene ohkas — ohkas sügavalt:

„Noorus, jõud ja tervis kadunud jäädavalt!”

Juhan Kannel.

	<u>Siin.</u>	
1	Mälestusks	-er.
2	Hämarikus	L. E.
3	Maru	L. E.
4	Noorus (kirjatöö)	-er.
5	Täht (elav kirjutatud)	-Ad-
6	Esimene lumesõda	-ur.
7	Fali	-H-N.
8	Wenelane-saksa kindral.	R. Namskup.
9	Noorus (laul.)	-er.
10	Esimene lumi.	L. E.
11	Käbi ei kukku käämust kaugele	"Puer".
12	Ahnus.	R. Namskup.
13	Ojake	-er.
14	* *	"Discipulus".
15	Lumetaja (elav kirjutatud)	R. Namskup.
16	Pöögite walitseja.	E. M. A.
17	Linnuste murdaps.	-ur.
18	Surve õhtu	-er.
19	Yügis	L. E.
20	Wäike palwe	R. Johansson.
21	Taoline. (elav kirjutatud)	J. Kannel.

Wien

3.8

3.8

3.8

3.8

3.8

3.8

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

Wien

